

Vec C-683/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

14. november 2023

Vnútroštátny súd:

Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

10. október 2023

Navrhovateľka:

Encarna

Odporca:

Elías

PRACOVNÝ DOKUMENT

SK

Predmet konania vo veci samej

Konanie týkajúce osobnej starostlivosti o maloletú na základe vzájomnej dohody – Spoločné rodičovské práva a povinnosti – Návrh na nútenej výkon rozhodnutia – Ochrana fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov – Oprávnenosť spracúvania osobných údajov v rámci konania – Poskytnutie, ktoré nie je založené na súhlase dotknutej osoby ani na práve Únie alebo práve členského štátu

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu – Článok 267 ZFEÚ – Zlučiteľnosť vnútrostátej praxe s nariadením (EÚ) 2016/679 – Poskytnutie osobných údajov, ktoré nie je založené na súhlase dotknutej osoby ani na práve Únie alebo práve členského štátu – Zmluva o fungovaní Európskej únie – Článok 16 ods. 1 – Ochrana osobných údajov – Charta základných práv Európskej únie – Články 7, 8, 24, 47 a 52 – Istanbulský dohovor – Článok 48 ods. 1 – Európsky dohovor o ľudských правach – Článok 8

Prejudiciálne otázky

1. Je poskytnutie osobných údajov účastníkov konania, ako aj detí a mladistvých rodičovskému koordinátorovi súdom a povolenie na prístup k ich osobným údajom spracúvaným v systémoch tretích osôb (vrátane zdravotníckych systémov) bez ustanovenia zákona alebo iného právneho predpisu v rozpore s článkom 6 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016?
2. V prípade, ak súd môže poskytnúť osobné údaje účastníkov konania, ako aj detí a mladistvých, je poskytnutie týchto údajov rodičovskému koordinátorovi súdom v rozpore s článkom 16 ZFEÚ a s článkom 7 Charty (rešpektovanie súkromného a rodinného života), článkom 8 Charty (ochrana osobných údajov) a článkom 52 Charty (rozsah a výklad práv a zásad)?
3. Je poskytnutie údajov rodičovskému koordinátorovi bez toho, aby bol maloletý predtým v tejto súvislosti vypočutý, a bez posúdenia najlepšieho záujmu maloletého v súlade s článkom 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2016/679 v spojení s článkom 24 Charty?
4. Je skutočnosť, že rodičovskému koordinátorovi sa poskytnú údaje maloletého, aby prijal rozhodnutia, ktoré majú vplyv na výkon rodičovských práv a povinností a/alebo osobnej starostlivosti a/alebo styku s dieťaťom, v prípadoch, v ktorých dochádza k násiliu, v rozpore s článkom 48 ods. 1 Istanbulského

dohovoru, ktorý zakazuje použiť povinné alternatívne prostriedky riešenia sporov, a to v spojení s článkami 7 a 24 Charty?

5. V prípade, ak súd môže poskytnúť osobné údaje účastníkov konania a ak v dôsledku ich poskytnutia musia odmenu rodičovského koordinátora nevyhnutne uhradiť účastníci konania z dôvodu, že ho ustanovil súd, aj keď im bolo priznané právo na osloboodenie od súdnych poplatkov, je to v rozpore s článkom 47 Charty (právo na účinný prostriedok nápravy)?

Uvádzané ustanovenia medzinárodného práva a práva Únie

Článok 6 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 (ďalej len „nariadenie 2016/679“)

Články 7, 8, 24, 47 a 52 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“)

Článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských правach

Článok 48 ods. 1 Istanbulského dohovoru

Všeobecný komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa č. 14 z roku 2013

Uvádzané vnútrostátne právne predpisy

Článok 8 Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (organický zákon č. 3/2018 z 5. decembra 2018 o ochrane osobných údajov a zaručení digitálnych práv, ďalej len „LO 3/2018“)

Články 236d Ley Orgánica del Poder Judicial (organický zákon o súdnej moci)

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Pani Encarna a pán Elías boli od polovice roka 2017 do konca novembra 2019 v partnerskom vzťahu. V roku 2017 sa im narodila dcéra María.
- 2 Po ich rozchode Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Súd prvého stupňa č. 19 Barcelona, Španielsko) 16. júna 2020 rozhodol, že prizná rodičovské práva a povinnosti k maloletej spoločne obom rodičom a zverí ju do osobnej starostlivosti pani Encarna.
- 3 Dňa 28. júna 2020 Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Vyšetrovací súd č. 1 Tremp, Španielsko) v rámci vyšetrovania pre trestný čin vraždy Maríe v štádiu pokusu zmenil režim osobnej starostlivosti o maloletú, ktorá bola zverená pánovi

Elíasovi, a uložil pani Encarna zákaz priblížiť sa k pánovi Elíasovi a k ich spoločnej dcére a komunikovať s nimi.

- 4 Dňa 30. apríla 2021 Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Súd prvého stupňa č. 19 Barcelona) vydal rozsudok, v ktorom stanovil režim osobnej starostlivosti o Maríu na základe vzájomnej dohody uzavretej medzi pani Encarna a pánom Elíasom a ktorým bol ponechaný v platnosti zákaz priblížiť sa, ktorý uložil Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Vyšetrovací súd č. 1 Tremp).
- 5 Dňa 20. marca 2023 pani Encarna podala na Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Súd prvého stupňa č. 19 Barcelona) návrh na nútenej výkon rozsudku z 30. apríla 2021 voči pánovi Elíasovi, lebo sa domnievala, že pán Elías nedodržiava podmienky stanovené v tomto rozsudku. Pán Elías podal námietku proti návrhu na nútenej výkon rozhodnutia, ktorý podala pani Encarna, a pani Encarna vyjadriala nesúhlas s touto námietkou. Okrem toho pani Encarna požiadala súd, aby bezodkladne ustanovil rodičovského koordinátora, ktorý mal pracovať na zlepšení vzťahu medzi ňou a pánom Elíasom.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Pán Elías nesúhlasí so žiadosťou o ustanovenie rodičovského koordinátora, ktorú podala pani Encarna, na základe toho, že je neprípustná a že v prípade, ak by jej súd vyhovel, by znemožnila uplatnenie jeho práva na obranu v konaní a spôsobila porušenie jeho základného práva na účinný prostriedok nápravy.
- 7 Pani Encarna tvrdí, že existuje rodičovský konflikt, ktorý sa prenáša do vzťahu každého z rodičov k maloletej. Jej vzťah s Mariou je obmedzený na návštevy na určenom mieste, a preto má možnosť dozvedieť sa o záležitostiach týkajúcich sa jej dcéry len prostredníctvom pána Elíasa, ktorému bola zverená do osobnej starostlivosti. Pán Elías však nekomunikuje s pani Encarna, prijíma jednostranné rozhodnutia a zatajuje jej informácie o zdravotnom stave a bežné informácie týkajúce sa Maríe, hoci rodičovské práva a povinnosti vykonávajú spoločne.
- 8 Ministerio Fiscal (prokuratúra, Španielsko) považuje za primerané, aby súd ustanovil rodičovského koordinátora na zlepšenie vzťahov medzi rodičmi Maríe. Okrem toho považuje predloženie druhej z prejudiciálnych otázok za neprípustné.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 9 Inštitút rodičovského koordinátora nie je upravený ani v katalánskom práve, ani v španielskych všeobecných právnych predpisoch. Niektoré rodinné súdy ho využívajú, ak pri výkone rodičovských práv a povinností, osobnej starostlivosti alebo styku s maloletým dochádza ku konfliktu medzi rodičmi. Niekedy súdy ustanovia rodičovského koordinátora v situáciách, v ktorých medzi rodičmi alebo vo vzťahu k maloletému dochádza k násiliu, bez toho, aby vypočuli účastníkov

konania alebo maloletého, a bez toho, aby bolo možné namietať proti osobe rodičovského koordinátora alebo vyjadriť nesúhlas s jeho ustanovením.

- 10 Rodičovský koordinátor po tom, čo bol ustanovený, koná na základe oprávnenia priznaného súdom, ale bez opory v ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu a bez toho, aby bolo potrebné, aby s tým účastníci konania súhlasili alebo aby bol maloletý v tejto súvislosti vypočutý. Za služby rodičovského koordinátora platia rodičia, a to aj v prípade, ak im bolo priznané právo na osloboodenie od súdnych poplatkov.
- 11 Ak sa použije rodičovský koordinátor, súd ho obvykle ustanoví po vydaní rozsudku. Túto funkciu zvyčajne vykonáva osoba so vzdelaním v odbore psychológie, mediácie alebo sociálnej práce, ktorá nie je zamestnancom súdu. Úloha rodičovského koordinátora spočíva v oboznámení sa so situáciou rodiny a v usmernení výkonu pravidiel osobnej starostlivosti, styku alebo rodičovských práv a povinností stanovených v rozsudku, pričom na tento účel môže prijímať rozhodnutia, ktoré majú vplyv na rodinný život maloletého.
- 12 Na účely uľahčenia výkonu jeho funkcií má rodičovský koordinátor prístup k identifikačným údajom, ktoré rodina poskytla súdu na účely prejednania rodinnej veci. Tiež je oprávnený získať prístup okrem iného k zdravotným a školským údajom maloletého a obrátiť sa na orgány, inštitúcie, ambulancie, školy a iné subjekty, aby mohol získať prístup k údajom týkajúcim sa užšej a širšej rodiny, ktoré považuje za potrebné, vrátane údajov vyhradenej povahy, ako sú informácie o zdravotnom stave.
- 13 LO 3/2018 stanovuje možnosť poskytnúť osobné údaje na dosiahnutie cieľov, ktoré priamo súvisia s oprávnenými úlohami poskytovateľa a príjemcu, ak s ich poskytnutím súhlasila dotknutá osoba a ak ich poskytnutie povoľuje zákon. Podľa názoru vnútrostátného súdu sú tak účasť rodičovského koordinátora na konaní, ako aj poskytnutie údajov účastníkov konania a maloletých z právneho hľadiska sporné, lebo nie sú založené na súhlase dotknutých osôb ani povolené zákonom. Preto sa vnútrostátny súd domnieva, že táto prax môže porušovať základné právo na ochranu osobných údajov zakotvené v článku 6 ods. 4 nariadenia 2016/679, vykladanom z hľadiska článkov 7, 8, 47 a 52 Charty.
- 14 Podľa vnútrostátného súdu poskytnutie údajov rodičovskému koordinátorovi bez posúdenia najlepšieho záujmu maloletého alebo jeho predchádzajúceho vypočutia môže byť v rozpore s článkom 6 ods. 4 nariadenia 2016/679 v spojení s článkom 24 Charty.
- 15 Okrem toho poskytnutie týchto údajov v situáciách, v ktorých medzi rodičmi alebo vo vzťahu k maloletému dochádza k násiliu, môže byť v rozpore s článkom 48 ods. 1 Istanbulskeho dohovoru, ktorý zakazuje použiť povinné alternatívne prostriedky riešenia sporov, vykladaným z hľadiska článkov 7 a 24 Charty.

- 16 Uvedený súd sa napokon domnieva, že skutočnosť, že rodičia hradia odmenu rodičovského koordinátora ustanoveného súdom, a to aj v prípadoch, keď im bolo priznané právo na oslobodenie od súdnych poplatkov, môže byť v rozpore s právom na účinný prostriedok nápravy zakotveným v článku 47 Charty.

PRACOVNÝ DOKUMENT